**Európsky parlament**
2019-2024

*Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť*

**2023/0311(COD)**

4.12.2023

# STANOVISKO

Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím
COM(2023)0512 - C9 - 0328/2023

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Rosa Estaràs Ferragut

PA_Legam

## POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

**Pozmeňujúci návrh 1**

**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 2 a (nové)**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| | ***(2a) keďže Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), najmä v jej článkoch 3, 6, 7, 8, 14, 15, 16, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 31, 34, 35, 36, 41, 42, 45 a 47, spája najdôležitejšie osobné slobody a práva, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím,*** |
| | ***(2b) keďže v uznesení z 13. decembra 2022 s názvom Za rovnaké práva pre osoby so zdravotným postihnutím[1a] sa uvádza význam a potreba preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím,*** |
| | ***(2c) keďže v uznesení zo 4. októbra 2023 s názvom Harmonizácia práv ľudí s autizmom[2a] sa zdôrazňuje význam návrhu preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím,*** |
| | ***[1a] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0435_SK.html*** |
| | ***[2a] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0343_SK.html*** |

**Pozmeňujúci návrh 2**

**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 3 a (nové)**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| | ***(3a) keďže rodová rovnosť je hodnotou Únie zakotvenou v článku 2 ZEÚ a v článku 8 ZFEÚ sa uvádza, že Únia sa vo všetkých svojich činnostiach zameriava na odstránenie nerovností, pričom stanovuje zásadu uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a rodovú rovnosť; keďže Európska únia ratifikovala Istanbulský dohovor o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu, a preto ochrana a podpora poskytovaná podľa Istanbulského dohovoru musí byť dostupná pre každú ženu bez diskriminácie bez ohľadu na akékoľvek zdravotné postihnutie;*** |

**Pozmeňujúci návrh 3**

**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 3 b (nové)**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| | ***(3b) Mandát v oblasti rovnosti a nediskriminácie uvedený v článku 5 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je relevantný, keďže európsky preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím má urýchliť rovnosť osôb so zdravotným postihnutím vzájomným uznávaním v rámci EÚ. Je potrebné pristupovať k mobilite a voľnému pohybu rodovo citlivým spôsobom, a preto sa musí brať do úvahy tak, aby tieto právne predpisy prispievali k uznaniu práv žien a dievčat so zdravotným postihnutím, matkám a opatrovateľom osôb so zdravotným postihnutím a k prijatiu prierezového prístupu k ich ochrane pred diskrimináciou. Je nevyhnutné uznať, že ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím sú postihnuté diskrimináciou v mnohých oblastiach života vrátane sociálnej izolácie, nedostatočného prístupu ku komunitným*** |

***službám, nekvalitného bývania, inštitucionalizácie a nedostatočnej zdravotnej starostlivosti, čo im bráni v prispievaní a aktívnom zapájaní sa do spoločnosti. U žien so zdravotným postihnutím je desaťkrát vyššia pravdepodobnosť fyzického alebo sexuálneho útoku ako u žien bez zdravotného postihnutia, a preto by sa mali sprístupniť informácie o prístupe k špecializovaným podporným službám pre ženy so zdravotným postihnutím, ktoré boli vystavené akejkoľvek forme rodovo motivovaného násilia. Situácia žien a dievčat so zdravotným postihnutím je celkovo horšia ako situácia mužov a chlapcov so zdravotným postihnutím, čo je ešte výraznejšie napríklad vo vidieckych oblastiach, kde je prístup k službám a príležitostiam vo všeobecnosti oveľa obmedzenejší. Každá osoba s faktickým zdravotným postihnutím v zmysle článku 1 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ak má bydlisko v inom členskom štáte EÚ, ako je jej vlastný, alebo sa do takéhoto štátu presťahuje, by mala mať uznané postavenie osoby so zdravotným postihnutím.***

**Pozmeňujúci návrh 4**

**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 6**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| (6) Účelom dohovoru UNCRPD je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti, a tým aj zabezpečiť ich plné a účinné zapojenie do života spoločnosti a ich zaradenie do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. V dohovore UNCRPD sa takisto uznáva dôležitosť potreby prijať | (6) Účelom dohovoru UNCRPD je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti, a tým aj zabezpečiť ich plné a účinné zapojenie do života spoločnosti a ich zaradenie do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. ***V článku 6 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím*** |

primerané opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

***sa osobitne uznáva, že ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím sú vystavené viacnásobnej diskriminácii, ktorá je v mnohých prípadoch spôsobená prelínaním pohlavia a zdravotného postihnutia, čo má vplyv na všetky oblasti ich života vrátane ich skúseností s mobilitou, od ktorých sa od štátov vyžaduje, aby „prijali opatrenia na zabezpečenie plného a rovnakého uplatňovania všetkých ľudských práv a základných slobôd zo strany štátov“ a na zabezpečenie úplného rozvoja, pokroku a posilnenia postavenia žien. Ženy so zdravotným postihnutím často čelia prierezovým formám diskriminácie, a preto právne predpisy EÚ musia zahŕňať prierezový prístup s cieľom náležite riešiť vylúčenie a diskrimináciu z komplexného, systémového a štrukturálneho hľadiska; Členské štáty EÚ sú viazané dohovorom UNCRPD, existujú však značné rozdiely medzi jeho vykonávaním v jednotlivých štátoch[1a]. Je potrebné dosiahnuť pokrok v oblasti rovnosti osôb so zdravotným postihnutím vo všetkých krajinách, napríklad prostredníctvom investícií do infraštruktúr, budovania kapacít a kampaní na zvýšenie povedomia.***
V dohovore UNCRPD sa takisto uznáva dôležitosť potreby prijať primerané opatrenia na zabezpečenie ***všeobecnej*** prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, ***napríklad pre osoby s funkčnou negramotnosťou, ktorá postihuje najmä ženy, najmä pokiaľ ide o súčasnú smernicu, a na zabezpečenie toho, aby osoby so zdravotným postihnutím mohli využívať osobnú mobilitu s čo najväčšou nezávislosťou***.

***(6a) Je potrebné uznať, že ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím častejšie čelia zvýšenému riziku násilia a zneužívania vrátane sexuálneho zneužívania a sú viac zraniteľné z dôvodu svojho pohlavia, veku a zdravotného postihnutia.***

***(6b) Z údajov jasne vyplýva, že opatrovatelia osôb so zdravotným***

***postihnutím sú vo veľkej väčšine ženy, a preto je potrebné uplatňovať prístup zohľadňujúci rodové hľadisko aj pri zohľadňovaní opatrovateľov.***

***[1a] Vykonávanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2023-uncrpd-human-rights-indicators_en.pdf***

**Pozmeňujúci návrh 5**

**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 6 a (nové)**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| | ***(6a) (6a) Keďže z údajov Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť[1a] vyplýva, že 20 % žien so zdravotným postihnutím v EÚ je zamestnaných na plný úväzok v porovnaní s 29 % mužov so zdravotným postihnutím a 48 % žien bez zdravotného postihnutia. Až 22 % žien so zdravotným postihnutím je ohrozených chudobou v porovnaní s 20 % mužov so zdravotným postihnutím a 16 % žien bez zdravotného postihnutia. 17 % žien so zdravotným postihnutím absolvovalo terciárne vzdelanie v porovnaní s 18 % mužov so zdravotným postihnutím a 32 % žien bez zdravotného postihnutia. 11 % žien so zdravotným postihnutím má neuspokojené potreby lekárskeho vyšetrenia v porovnaní s 10 % mužov so zdravotným postihnutím a 3 % žien bez zdravotného postihnutia; keďže v EÚ je približne 46 miliónov žien a dievčat so zdravotným postihnutím, ktoré tvoria približne 16 % celkovej ženskej populácie EÚ a 60 % všetkých osôb so zdravotným postihnutím[1b]; preto sa pri zavádzaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím musí uplatňovať prístup zohľadňujúci rodové hľadisko a v nadväznosti na konkrétne odporúčania prijaté Výborom pre práva osôb so*** |

***zdravotným postihnutím k úvodnej správe EÚ v roku 2015, najmä uplatňovanie hľadiska žien a dievčat so zdravotným postihnutím musí byť stredobodom stratégie EÚ pre rodovú rovnosť spolu s politikami a programami a rodovým hľadiskom v jej stratégii pre oblasť zdravotného postihnutia. Výbor takisto odporučil, aby Európska únia vypracovala opatrenia na presadzovanie práv žien a dievčat so zdravotným postihnutím vytvorením mechanizmu na monitorovanie pokroku a podporu financovania zberu údajov a výskumu o ženách a dievčatách so zdravotným postihnutím[1c]; keďže Európska komisia a členské štáty EÚ zabezpečia, aby sa zbierali údaje rozčlenené podľa pohlavia s cieľom vypracovať posúdenie vplyvu smernice na rodovú rovnosť a zaručiť jej revíziu zohľadňujúcu rodové hľadisko v budúcnosti.***

---

***[1a] Prelínajúce sa nerovnosti v Európskej únii v indexe rodovej rovnosti za rok 2023 https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022/domain/intersecting-inequalities/disability/work***

***[1b] https://www.edf-feph.org/women-and-gender-equality/***

***[1c] Záverečné pripomienky k úvodnej správe Výboru pre práva osôb so zdravotným postihnutím Európskej únie CRPD/C/EU/CO/1, 2. októbra 2015.***

**Pozmeňujúci návrh 6**

**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 7**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| (7) V Európskom pilieri sociálnych práv vyhlásenom Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou v Göteborgu 17. novembra | (7) V Európskom pilieri sociálnych práv vyhlásenom Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou v Göteborgu 17. novembra |

2017[40] sa stanovuje, že každý, okrem iného bez ohľadu na zdravotné postihnutie, má právo na rovnaké zaobchádzanie a rovnosť príležitostí, pokiaľ ide o prístup k tovaru a službám dostupným pre verejnosť (zásada 3). Okrem toho sa v Európskom pilieri sociálnych práv uznáva, že osoby so zdravotným postihnutím majú právo na služby, ktoré im umožnia zapojiť sa do života spoločnosti (zásada 17).

[40] Medziinštitucionálne vyhlásenie európskeho piliera sociálnych práv (Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10).

2017[40] sa stanovuje, že každý, okrem iného bez ohľadu na zdravotné postihnutie, má právo na rovnaké zaobchádzanie a rovnosť príležitostí, pokiaľ ide o ***zamestnanosť, sociálnu ochranu, vzdelávanie***, prístup k tovaru a službám dostupným pre verejnosť (zásada 3); ***a že rovnosť zaobchádzania a príležitostí medzi ženami a mužmi sa musí zabezpečiť a podporovať vo všetkých oblastiach (zásada 2).*** Okrem toho sa v Európskom pilieri sociálnych práv uznáva, že osoby so zdravotným postihnutím majú právo na služby, ktoré im umožnia zapojiť sa do ***trhu práce a do života spoločnosti, a do pracovného prostredia prispôsobeného ich potrebám*** (zásada 17). ***(1) Európsky pilier sociálnych práv takisto uznáva, že každý má právo na včasný prístup k cenovo dostupnej a kvalitnej preventívnej a liečebnej zdravotnej starostlivosti (zásada 16).***

[40] Medziinštitucionálne vyhlásenie európskeho piliera sociálnych práv (Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10).

**Pozmeňujúci návrh 7**

**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 15 a (nové)**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| | ***(15a) Keďže osobný asistent môže zahŕňať neformálnych opatrovateľov, ako sú rodinní príslušníci, alebo zohľadniť, že ženy nesú neprimeranú zodpovednosť za neplatenú a platenú starostlivosť o osoby so zdravotným postihnutím vrátane žien, ktoré sú rodinnými príslušníkmi.*** |

**Pozmeňujúci návrh 8**
**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 16 a (nové)**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| | ***(16a) Treba čeliť obrovskému nedostatku vedomostí o psychosociálnej prístupnosti, kvôli ktorému sa neprijímajú žiadne individuálne ani štrukturálne opatrenia na odstránenie prekážok, ktoré ju sťažujú alebo jej bránia, vrátane prekážok na úrovni postojov a administratívnych, systémových alebo symbolických prekážok, s cieľom prispieť k boju proti stigmatizácii a predsudkom, ktoré vedú k diskriminácii, násiliu, zneužívaniu, sociálnemu vylúčeniu a segregácii a ktoré predstavujú prekážky účinného uplatňovania práv osôb so zdravotným postihnutím a nepodporujú rešpektovanie ich autonómie, vôle a preferencií.*** |

*Odôvodnenie*

*Potreba silnejšej ochrany žien so zdravotným postihnutím. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by mal zahŕňať preferenčné postavenie žien a dievčat so zdravotným postihnutím, ktoré sú obeťami násilia a zneužívania, aby sa im venovala naliehavá pozornosť, keďže sú najviac ohrozené, a mohli sa prijať preventívne opatrenia.*

**Pozmeňujúci návrh 9**
**Návrh smernice**
**Odôvodnenie 24**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| (24) Pod osobitnými podmienkami alebo preferenčným zaobchádzaním sa myslí napríklad bezplatný prístup, zľavy na tarifách, zľavy na platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, prioritný prístup, vyhradené sedadlá v parkoch a na iných verejných miestach, bezbariérové sedenie na kultúrnych alebo verejných podujatiach, osobná asistencia, asistenčné zvieratá, | (24) Pod osobitnými podmienkami alebo preferenčným zaobchádzaním sa myslí napríklad bezplatný prístup, zľavy na tarifách, zľavy na platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, prioritný prístup, vyhradené sedadlá v parkoch a na iných verejných miestach, bezbariérové sedenie na kultúrnych alebo verejných podujatiach, osobná asistencia, asistenčné zvieratá, |

| | |
|---|---|
| asistencia na pláži pri vstupe do vody, podpora (napríklad prístup k informáciám v Braillovom písme, audiosprievodcovia, tlmočenie do posunkového jazyka), poskytovanie pomôcok alebo pomoci, požičanie invalidného vozíka, požičanie plávajúceho invalidného vozíka, získanie turistických informácií v prístupnom formáte, používanie elektromobilov na cestách alebo invalidného vozíka v cyklistických jazdných pruhoch bez pokutovania atď. Parkovacie podmienky a vybavenie zahŕňajú rozšírené alebo vyhradené parkovacie miesta. Vo verejnej doprave sa okrem osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania ponúkaného osobám so zdravotným postihnutím v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou môže, ak je to uskutočniteľné, umožňovať bezplatné cestovanie alebo sedenie vedľa osoby so zdravotným postihnutím asistenčným zvieratám, osobným asistentom alebo iným osobám, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím (alebo zníženou pohyblivosťou) alebo im asistujú. | asistencia na pláži pri vstupe do vody, podpora (napríklad prístup k informáciám v Braillovom písme, audiosprievodcovia, tlmočenie do posunkového jazyka), poskytovanie pomôcok alebo pomoci, požičanie invalidného vozíka, požičanie plávajúceho invalidného vozíka, získanie turistických informácií v prístupnom formáte, používanie elektromobilov na cestách alebo invalidného vozíka v cyklistických jazdných pruhoch bez pokutovania atď. Parkovacie podmienky a vybavenie zahŕňajú rozšírené alebo vyhradené parkovacie miesta. Vo verejnej doprave sa okrem osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania ponúkaného osobám so zdravotným postihnutím v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou môže, ak je to uskutočniteľné, umožňovať bezplatné cestovanie alebo sedenie vedľa osoby so zdravotným postihnutím asistenčným zvieratám, osobným asistentom alebo iným osobám, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím (alebo zníženou pohyblivosťou) alebo im asistujú. ***Pokiaľ ide o prijatie účinných opatrení na zabezpečenie mobility, treba zvážiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím v rôznych prostriedkoch verejnej dopravy (vlak, lietadlo atď.), ktoré musia používať svoj vlastný invalidný vozík z dôvodu špecializácie potrebnej na zaručenie ich bezpečnosti.*** |

*Odôvodnenie*

*Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje. Zabezpečenie všeobecnej prístupnosti podľa článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v súlade s predchádzajúcimi pozmeňujúcimi návrhmi.*

**Pozmeňujúci návrh 10**

**Návrh smernice**
**Článok 2 – odsek 1 – bod 3 a a bod 3 b (nový)**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| | ***(3a) Informačné a poradenské služby pre ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím.*** |
| | ***(3b) špecializované informačné služby, pomoc a podpora ženám a dievčatám so zdravotným postihnutím, ktoré sa stali obeťami násilia.*** |

**Pozmeňujúci návrh 11**

**Návrh smernice**
**Článok 5 – odsek 1 a (nový)**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| | ***1a. Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia na uznanie všetkých osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, s cieľom zabezpečiť vzájomné uznávanie preukazu ako prostriedku ochrany pred diskrimináciou na základe zdravotného postihnutia, s následným právom na prístup k prostriedkom nápravy a mechanizmom proti porušovaniu práv a nedostatku účinného rovnakého zaobchádzania v celej EÚ; členské štáty predovšetkým zabezpečia, aby bol európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím rovnako prístupný osobám so zdravotným postihnutím bez ohľadu na ich pohlavie, rod, rasu, farbu pleti, etnický alebo sociálny pôvod, genetické vlastnosti, jazyk, náboženstvo alebo vieru, politické alebo iné zmýšľanie, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, narodenie, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu.*** |

**Pozmeňujúci návrh 12**

**Návrh smernice**
**Článok 6 – odsek 5**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| 5. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím sa vydáva ako fyzický preukaz a po prijatí delegovaných aktov uvedených v odseku 7 sa dopĺňa o digitálny formát. Osoby so zdravotným postihnutím majú možnosť používať buď digitálny, alebo fyzický preukaz, prípadne oba formáty. | 5. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím sa vydáva ako fyzický preukaz a po prijatí delegovaných aktov uvedených v odseku 7 sa dopĺňa o digitálny formát. Osoby so zdravotným postihnutím majú možnosť používať buď digitálny, alebo fyzický preukaz, prípadne oba formáty. ***Proces vyžiadania a získania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím vydaného členskými štátmi je navrhnutý zjednodušeným spôsobom. V prípade osôb so zdravotným postihnutím, ktoré žiadajú o preukaz, by mohla byť napríklad možnosť uviesť na zadnej strane preukazu ich osobitné požiadavky. Týmto spôsobom by nemala existovať žiadna fyzická ani digitálna prekážka, ktorá by im bránila v rovnakom prístupe k bezplatnému vydaniu alebo obnoveniu karty. Je dôležité zaručiť jeho plnú prístupnosť a použiteľnosť pre všetky osoby so zdravotným postihnutím, najmä ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím, ktorým hrozí najmä digitálne vylúčenie.*** |

**Pozmeňujúci návrh 13**

**Návrh smernice**
**Článok 9 – odsek 2**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| 2. Členské štáty prijmú primerané opatrenia na zlepšenie informovanosti verejnosti a osôb so zdravotným postihnutím, a to aj v jednoducho prístupnej podobe, o existencii európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a podmienkach na ich | 2. Členské štáty prijmú primerané opatrenia na zlepšenie informovanosti verejnosti ***vrátane verejných orgánov a súkromných poskytovateľov služieb, ktorí majú potenciál ponúkať cielenú podporu podľa článku 5, o existencii a podmienkach preukazu. Členské štáty takisto informujú osoby so zdravotným postihnutím, a to aj v jednoducho*** |

získanie, používanie alebo obnovenie.

***prístupnej a rodovo inkluzívnej podobe, o existencii*** európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a podmienkach na ich získanie, používanie alebo obnovenie. ***Mali by takisto koordinovať komplexnú odbornú prípravu zohľadňujúcu rodové hľadisko pre všetkých dotknutých aktérov.***

**Pozmeňujúci návrh 14**

**Návrh smernice**
**Článok 11 – odsek 4**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| 4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. | 4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. ***Komisia konzultuje aj s odborníkmi na rodovú rovnosť a požaduje od každého členského štátu a príslušných orgánov EÚ údaje rozčlenené podľa pohlavia s cieľom v prípade potreby presadzovať uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a rodové rozpočtovanie.*** |

**Pozmeňujúci návrh 15**

**Návrh smernice**
**Článok 13 – odsek 2 – písmeno b**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| b) ustanovenia, podľa ktorých subjekty verejného sektora alebo súkromné združenia, organizácie či iné právne subjekty, ktoré majú legitímny záujem na zabezpečení dodržiavania ustanovení tejto smernice, môžu buď v mene osoby so zdravotným postihnutím, alebo na jej podporu a s jej súhlasom v súlade | b) ustanovenia, podľa ktorých subjekty verejného sektora ako ***subjekty pre rovnaké zaobchádzanie*** alebo súkromné združenia, organizácie či iné právne subjekty, ktoré majú legitímny záujem na zabezpečení dodržiavania ustanovení tejto smernice, môžu buď v mene osoby so zdravotným postihnutím, |

| | |
|---|---|
| s vnútroštátnym právom a postupmi na súde alebo príslušnom správnom orgáne začať súdne alebo správne konanie stanovené na účely presadzovania plnenia povinností podľa tejto smernice. | alebo na jej podporu a s jej súhlasom v súlade s vnútroštátnym právom a postupmi na súde alebo príslušnom správnom orgáne začať súdne alebo správne konanie stanovené na účely presadzovania plnenia povinností podľa tejto smernice. |

**Pozmeňujúci návrh 16**

**Návrh smernice**
**Článok 16 – odsek 2**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| 2. ***Vzhľadom na sociálny a hospodársky vývoj*** je správa zameraná okrem iného na používanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, aby bolo možné posúdiť, či je potrebné preskúmanie tejto smernice. | 2. ***Vzhľadom na sociálny a hospodársky vývoj v členských štátoch a v Únii ako celku*** je správa zameraná okrem iného na používanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, aby bolo možné posúdiť, či je potrebné preskúmanie tejto smernice. ***Správa obsahuje rodovú analýzu zameranú na to, ako ustanovenia tejto smernice skutočne a potenciálne ovplyvnili voľný pohyb žien a dievčat so zdravotným postihnutím. V správe sa vyhodnotí aj účinnosť stimulačných opatrení, ktoré členské štáty poskytujú poskytovateľom služieb. Zohľadní sa spätná väzba osôb so zdravotným postihnutím a príslušných mimovládnych organizácií, najmä organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím a organizácií bojujúcich za rodovú rovnosť, ako aj hospodárskych zainteresovaných strán. Komisia vytvorí digitálny portál obsahujúci všetky informácie o výhodách držby európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu vo všetkých členských štátoch rodovo inkluzívnym spôsobom.*** |

**Pozmeňujúci návrh 17**

**Návrh smernice**
**Článok 16 – odsek 3**

| *Text predložený Komisiou* | *Pozmeňujúci návrh* |
|---|---|
| 3. Členské štáty oznámia Komisii na jej žiadosť a dostatočne včas všetky informácie, ktoré Komisia potrebuje na vypracovanie takejto správy. | 3. Členské štáty oznámia Komisii na jej žiadosť a dostatočne včas všetky informácie, ktoré Komisia potrebuje na vypracovanie takejto správy. ***Tieto informácie zahŕňajú okrem iného jasné rodové hľadisko vykonávania preukazu osoby so zdravotným postihnutím. Členské štáty zbierajú údaje rozčlenené podľa pohlavia s cieľom identifikovať formy viacnásobnej diskriminácie, ktorým čelia ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím pri prístupe k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu, pokiaľ ide o služby, činnosti alebo zariadenia, alebo podmienky parkovania a parkovacie vybavenie ponúkané alebo vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo pomáhajú, vrátane ich osobných asistentov, v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Tieto údaje by sa mali použiť na posúdenie vplyvu smernice na rodovú rovnosť a mali by zaručiť revíziu tejto smernice zohľadňujúcu rodové hľadisko v budúcnosti.*** |

## PRÍLOHA: LIST OF ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPPORTEUR FOR THE OPINION HAS RECEIVED INPUT

The following list is drawn up under the exclusive responsibility of the rapporteur for the opinion. The rapporteur has received input from the following entities or persons in the preparation of the [draft opinion / opinion, until the adoption thereof in committee]:

| **Entity and/or person** |
|---|
| CERMI- Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad |
| ONCE-Organización Nacional de Ciegos Españoles |
| Asociación Autismo España |

## POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

| | |
|---|---|
| **Názov** | Ustanovenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím |
| **Referenčné čísla** | COM(2023)0512 – C9-0328/2023 – 2023/0311(COD) |
| **Gestorský výbor**<br>dátum oznámenia na schôdzi | EMPL<br>19.10.2023 |
| **Výbor požiadaný o stanovisko**<br>dátum oznámenia na schôdzi | FEMM<br>19.10.2023 |
| **Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko**<br>dátum vymenovania | Rosa Estaràs Ferragut<br>10.10.2023 |
| **Dátum prijatia** | 30.11.2023 |
| **Výsledok záverečného hlasovania** | +: 22<br>–: 1<br>0: 0 |
| **Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní** | Isabella Adinolfi, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Margarita de la Pisa Carrión, Frances Fitzgerald, Radka Maxová, Johan Nissinen, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Maria Veronica Rossi, Christine Schneider |
| **Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní** | Abir Al-Sahlani, Marina Kaljurand, Aušra Maldeikienė, Silvia Modig, Susana Solís Pérez, Pernille Weiss, Angelika Winzig |
| **Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní** | Jakop G. Dalunde, France Jamet, Grace O'Sullivan, Tomáš Zdechovský |

## ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

| 22 | + |
|---|---|
| ECR | Margarita de la Pisa Carrión |
| ID | France Jamet, Maria Veronica Rossi |
| PPE | Isabella Adinolfi, Frances Fitzgerald, Helmut Geuking, Aušra Maldeikienė, Christine Schneider, Pernille Weiss, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský |
| Renew | Abir Al-Sahlani, Susana Solís Pérez |
| S&D | Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Marina Kaljurand, Radka Maxová, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno |
| The Left | Silvia Modig |
| Verts/ALE | Grace O'Sullivan |

| 1 | - |
|---|---|
| ECR | Johan Nissinen |

| 0 | 0 |
|---|---|
| | |

Vysvetlenie použitých znakov:
+ : za
- : proti
0 : zdržali sa hlasovania